

Pestprotocol vv Beek Vooruit

Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een verklaring van bestuur, trainers, leiders, ouders en spelers, waarin is vastgelegd dat de verantwoordelijke functionarissen het pestgedrag bij de voetbalvereniging volgens een bepaalde werkwijze aanpakken.

Is pesten een probleem?

Pesten is een wezenlijk en groot probleem. Pestgedrag vind je bij kinderen (en volwassenen) van alle leeftijden, in alle bevolkingsgroepen, op school, thuis en dus ook op de voetbalvereniging.

Wat is pesten?

Het is belangrijk oog te hebben voor het onderscheid tussen pesten en plagen.

1. Plagen is vaak een incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag. M.a.w. het is eerder een onschuldige eenmalige activiteit waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijk en langdurig karakter ontbreekt hier. Het plagen speelt zich af tussen twee (kinderen of groepen) min of meer gelijken.
2. Wanneer een speler echter gepest wordt, betekent dit dat hij continue het slachtoffer is van pesterijen. Wat hij ook doet, het is nooit goed. Het pesten speelt niet tussen twee gelijken, maar de onmacht van het slachtoffer staat tegenover de macht van de pester.

Pesten heeft een aantal duidelijke kenmerken:

- Pesten gebeurt opzettelijk;
- Pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal);
- Bij pesten is er altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer);
- Pesten gebeurt systematisch;
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt eerder erger als er niet wordt ingegrepen;
- Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor. Het is dus een typisch menselijke ondeugd die altijd verborgen aanwezig is en steeds weer de kop kan opsteken.

Wie pesten er en wie worden er gepest?

Kinderen die pesten lijken vaak sterke kinderen in een groep. Het zijn kinderen met eigen problemen, die voortdurend de strijd om de macht in de groep voeren, omdat zij zich verloren voelen in de groep. Door te pesten proberen zij indruk te maken op de groep, door een ander naar beneden te halen, vijzelen zij hun eigenwaarde op.

Kinderen die gepest worden zijn meestal onzeker, voorzichtig en hebben vaak een negatief zelfbeeld. Ze hebben soms moeite met sociale vaardigheden en zijn vaak geïsoleerd. Hoewel de gepeste fysiek vaak zwakker is dan de pester, hebben kenmerken als gewicht, kleding of het dragen van een bril over het algemeen minder invloed dan wordt gedacht. Gepeste kinderen hebben wel moeite om zichzelf te verdedigen. Ze voelen zich machteloos tegenover de pester. Gepeste kinderen voelen zich vaak erg eenzaam.

Daarnaast is er een *groep kinderen* die geen actieve rol speelt in het geheel, maar die wel bepalend is voor het voortduren van het pestgedrag. Pestende kinderen kunnen zich gesterkt voelen door de zwijgende instemming van derden.

Hieronder volgen enkele veel voorkomende pesterijen die pesters met hun slachtoffers uithalen:

- Volstrekt doodzwijgen;^[1]_{SEP}
- Isoleren;
- Psychisch en/of fysiek mishandelen;
- Slaan of schoppen;
- Voortdurend zogenaamd leuke opmerkingen maken over een teamgenoot;
- Bezittingen afpakken of stukmaken;
- Jennen;
- Het slachtoffer voortdurend de schuld van iets geven;
- Opmerkingen maken over kleding of uiterlijk;
- E-mails of app-berichten met een bedreigende of kwetsende inhoud versturen;
- Kwetsende afbeeldingen van het slachtoffer digitaal verspreiden of op het internet plaatsen.

Wat zijn de gevolgen van pesten?

In de eerst plaats een geknakt kind. De slachtoffers van pesten kunnen op de lange duur hiervan blijvende schade ondervinden. In de tweede plaats treft het pesten natuurlijk ook de ouders. Zij worden er dagelijks mee geconfronteerd. In de derde plaats heeft de leider/trainer de groep (pester(s) en gepeste kinderen) in het voetbalteam. Hierbij draagt deze de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van alle kinderen die aan hem zijn toevertrouwd.

Is pestgedrag te tolereren?

Nee, pestgedrag is niet te tolereren. Niemand mag de ogen sluiten voor pestgedrag. Niemand mag aan de kant blijven staan. Om deze reden heeft het bestuur van vv Beek Vooruit het pestprotocol in het leven geroepen.

Stappenplan om pestgedrag aan te pakken

Preventieve maatregelen:

De leider/trainer bespreekt met de jeugdspelers de algemene afspraken en regels in het team aan het begin van het voetbalseizoen. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en de regels van het pestprotocol worden expliciet besproken.

Hoe te handelen, wanneer er een vermoeden bestaat van pestgedrag

Stap 1

Vaststellen of de gepeste heeft geprobeerd het eerst samen met de pester op te lossen.

Stap 2

Op het moment dat de gepeste er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt), actief ingrijpen door de leider/trainer.^[1]_{SEP}

Stap 3

- De leider/trainer brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
- Contact zoeken met de ouders van de partijen na de kinderen daarover ingelicht te hebben.^[1]_{SEP}
- Eventueel een gesprek voeren met het hele team. Als leider/trainer kun je het onderwerp pesten aan de orde brengen door met het team te bespreken wat de oorzaken en de gevolgen zijn voor de slachtoffers, de daders, de meelopers en de zwijgende middengroep. Besproken met elkaar wordt of ze zich realiseren welk verdriet zij veroorzaken met hun houding. Vervolgens kan aan het team om suggesties gevraagd worden hoe de situatie verbeterd kan worden voor de gepeste teamgenoot.^[1]_{SEP}

Stap 4

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leider/trainer duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met het kind/de jongere die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie sancties). Ook wordt de naam van de ruziemaker/pester genoteerd in een verslag. Bij iedere melding omschrijft de leider/trainer 'de toedracht'. Leider/trainer en ouders

proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Indien gewenst kunnen de betrokkenen hulp vragen aan een van de vertrouwenscontactpersonen van vv Beek Vooruit.

NB: Jonge kinderen (tot 7/8 jaar) zullen minder in staat zijn om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen in de bovenstaande stappen. Het aandeel van de leider/trainer en eventueel ouders, zal dan groter zijn.

Begeleiding aan de pester, de gepeste en het team

De leider/trainer biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of een van de vertrouwenscontactpersonen.

Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van de gepeste speler is van groot belang. Het kind is vaak eenzaam en altijd slachtoffer en heeft recht op zorg vanuit de vereniging. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen. Dit gebeurt vooral door gesprekken met de leider/trainer.

Hulp aan de pester:

Pesters zijn niet in staat om het proces zelfstandig te keren en hebben dus óók hulp nodig. Die hulp kan bestaan uit een gesprek vanuit het protocol waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt. Dit gesprek wordt gevoerd als een slecht-nieuwsgesprek. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt.

Een duidelijk afspraak voor een vervolgesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.

Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers:

De zwijgende middengroep is als eerder beschreven in dit stuk van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep is te mobiliseren, niet alleen door de leider/trainer, maar ook door de ouders.

Hulp aan de ouders:

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat vv Beek Vooruit serieus omgaat met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind en de pester zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kinderen. De ouders van de pesters moeten op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft. Ouders kunnen hun kinderen zeggen dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten. Dat als hun kind het ziet, het zeker niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind die stelling niet durft te nemen, het altijd aan de ouders of aan de leider/trainer moet vertellen. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken.

Sancties

De volgende maatregelen kunnen worden genomen indien het pesten zich voor blijft doen. De straf is opgebouwd uit 4 stappen; afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

Stap 1

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt, en/of
- Eén training niet aanwezig zijn, en/of
- (Een deel van) een wedstrijd reserve staan, en/of
- Blijven tot alle teamgenoten naar huis vertrokken zijn, en/of
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Stap 2

De ouders nadrukkelijker bij de oplossing betrekken. De vereniging heeft een dossier bijgehouden van de acties die hebben plaatsgevonden. Dit dossier is uitgangspunt voor het gesprek. In overleg de pester in een ander team plaatsen.

Stap 3

Bij aanhoudend pestgedrag de pester schorsen.

Stap 4

In extreme gevallen moet de pester geroyeerd worden.